

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.129/2020/6.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Budaházi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Budaházi János ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője: Fórizs Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Fórizs Zsolt ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Debreceni

Ítéltábla Pf.II.20.366/2019/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma: Nyíregyházi Törvényszék

1.P.20.005/2019/33. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 1.322.000 (egymillió-háromszázhuszonkétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2005. június 20-án a felperes mint adós és az alperes mint hitelező CHF-ben nyilvántartott fogyasztási kölcsönszerződést és zálogszerződést kötött, amelyet ugyanezen a napon közjegyzői okiratba foglaltak. A szerződés szerint a finanszírozási igény összege 12.000.000 Ft volt, amely 82.883 CHF-nek felelt meg. Rögzítették, hogy a számítás során a 2005. június 16. napján érvényes, az alperes által közzétett deviza eladási és vételi árfolyamok alkalmazandók. A szerződés 4. pontja tartalmazta az ügyleti és késedelmi kamatra, továbbá a költségekre, díjakra és a THM-re vonatkozó rendelkezéseket. A szerződés 6. pontja szerint a szerződésben megállapított kölcsön, annak kamata, a felszámított díjak és jutalékok a folyósítást követően devizában lesznek nyilvántartva és a kölcsön

1. pontban meghatározott összege alapján fogják meghatározni devizában az egyes törlesztőrészeket. Az egyes törlesztőrészek esedékessége napján érvényes deviza eladási árfolyamon kiszámított forint összeggel terheli meg az adós törlesztő számláját, az esedékesség napján a pénzügyi intézet tesz eleget törlesztési kötelezettségének. Az adós nyilatkozatával tudomásul vette, hogy a törlesztőrészek összege a futamidő alatt módosulhat.
- [2] A szerződés 11. pontja az árfolyamkockázatról rendelkezett. Ebben rögzítettek, hogy az adós kifejezetten nyilatkozik arról, hogy a banki felvilágosítás, amely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázat keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem devizaforrás megértette, és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni az e szerződésben meghatározott kölcsönösszeget, illetve igényli a deviza nyilvántartást.
- [3] A szerződéskötés napján külön okiratba foglalt kockázatteljesítő nyilatkozatot is aláírt az adós. Ennek tartalma szerint tudomása van arról, hogy a devizaalapú K&H üzleti feltételű lakáshitel konstrukció során felmerül a Ft/CHF árfolyammozgásokból adódóan a veszteség kockázata. Erre vonatkozóan az alperestől részletes további tájékoztatást tartalmazott a nyilatkozat.
- [4] 2009. május 4-én az alperes a kölcsönszerződést felmondta. 2015. május 14-én a szerződéssel kapcsolatban készült felülvizsgált elszámolás tartalmazta, hogy a tisztességtelenül felszámított összeg 8.726,10 CHF volt.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kockázatteljesítő nyilatkozat, valamint a szerződés 1. pontjában a kezelési költségre vonatkozó rendelkezések a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. §-a alapján tisztességtelenek. Állította azt is, hogy a szerződés egyes rendelkezései a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontjába ütközés miatt is semmisek. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte annak megállapításával, hogy 10.419.629 Ft-tal tartozik az alperes felé.
- [6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azt mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta.

Az első- és a másodfokú határozat

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a szerződés sem az rPtk., sem az rHpt. hivatkozott rendelkezései alapján nem érvénytelenek.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: az alperes mind a szerződésbe foglalt, mind pedig a külön okiratba foglalt és a felperes által is aláírt kockázatteljesítő nyilatkozatában az rPtk. 205. § (3) bekezdésében, illetve az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A perben a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a szerződés megkötése során az alperes képviseletében eljáró személytől az írásbeli tájékoztatással ellentétes, kifejezett és konkrét olyan tájékoztatást kapott, amelyre tekintettel alappal feltételezte, hogy az árfolyamkockázat nem valós, a szerződés tartama alatt nem következett be, vagy annak mértéke korlátozott. A felperes ilyet bizonyítani nem tudott, ezért a másodfokú bíróság sem találta megállapíthatónak a felperes által hivatkozott érvénytelenségi okokat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a keresetének helytadó döntés meghozatalát kérte.
- [10] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 207. § (1)-(2) bekezdésébe, 209/B. § (3) bekezdésébe, 239. § (2) bekezdésébe, valamint az rHpt. 203. §-ába ütköző módon jogszabálysértő. Állította, hogy az alperes az árfolyamkockázat körében nem tett eleget a hivatkozott jogszabályokban előírt tájékoztatási kötelezettségének és nem tett eleget az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-51/17. számú ítéletében az érthető és világos megfogalmazás követelménye körében megfogalmazott szempontjainak sem. A felperes felülvizsgálati kérelmében e körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék, a Tatabányai Törvényszék és a Győri Ítéltábla azon ítéleteire, ahol az árfolyamkockázat vizsgálata körében nem találták megállapíthatónak a világos és egyértelmű megfogalmazást.
- [11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [13] A Kúria - figyelemmel az rPp. 272. § (2) bekezdésében és az azt értelmező 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjában írtakra - kizárólag a felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítéletet, ugyanis a felülvizsgálati kérelem csak azon kérdések tekintetében vizsgálható érdemben, amelyek vonatkozásában a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél egyrészt pontosan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt megindokolja, hogy a jogerős határozat e körben miért jogszabálysértő. Joghatályos nyilatkozatként nem lehet figyelembe venni az eljárás korábbi szakaszában általa előadottakra történő hivatkozást, mivel a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, az, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e, már pedig a jogerős ítélet meghozataláig egyetlen beadvány tartalma sem felelhet meg a fenti követelménynek.
- [14] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azt állította, hogy a perbeli esetben az alperes az árfolyamkockázat kapcsán nem nyújtott tisztességes tájékoztatást, az adott tájékoztatás nem volt világos, egyértelmű, nem felelt meg a Kúria, illetve az EUB joggyakorlatában kifejtetteknek, illetve a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyes törvényszéki, ítéltáblai ítéletekben írtaknak. Ezen jogi érvelése érdemi vizsgálatát ugyanakkor kizárta, hogy az rPtk. 209. §-át mint megsértett jogszabályhelyet nem tüntette fel.
- [15] Ezért a Kúria a joghatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között csak azt vizsgálhatta, hogy a nyújtott tájékoztatás megfelelt-e az rHpt. 203. § (7) bekezdésében írtaknak. E körben a Kúria nem értett egyet a felperes által kifejtettekkel, megítélése szerint a nyújtott tájékoztatás megfelelt az rHpt. 207. § (7) bekezdésében írtaknak, tekintettel arra, hogy a tájékoztatás a törlesztő részletek alakulására is kiterjedt. Egyébként, ha a tájékoztatás nem felelne meg az rHpt. követelményének - amely nem azonos az rPtk. szerinti tisztességes tájékoztatással szembeni követelménnyel - az a 6/2013 PJE határozatban írtak szerint a szerződés semmisségét nem eredményezné.
- [16] A felperes az rHpt. hivatkozott rendelkezésein kívül állította az rPtk. 207. § (1) és (2) bekezdésében írtak megsértését is. A Kúria úgy ítélte, e rendelkezéseket nem sérti a jogerős ítélet. A szavak általánosan elfogadott jelentését figyelembe véve CHF alapú szerződés megkötésére került sor és ettől eltérő álláspontra a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés esetén sem lehet jutni. Az rPtk. 209/B. § (3) bekezdésének megsértése pedig akkor lenne érdemben vizsgálható, ha a felperes megsértett jogszabályhelyként az rPtk. 209. §-át feltüntette volna. A 239. § alkalmazására a fent kifejtettekre tekintettel nem kerülhetett sor.

- [17] A Kúria mindezek alapján nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az ügyvédi tevékenységgel arányban álló - felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetésére. A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [19] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2021. január 26.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró